

PARTER

Klagande

Västra Götalandsregionen (Västfastigheter)
Box 1728
201 17 Borås

Motparter

1. Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

2. Mölndal Energi Nät AB
Box 34
431 21 Mölndal

ÖVERKLAGAT BESLUT

Energimarknadsinspektionens beslut den 17 december 2020 i ärende nr 2020-101812, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Bindande besked om undantaget från kravet på nätkoncession

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Västra Götalandsregionen (regionen) har genom förvaltningen Västfastigheter yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva Energimarknadsinspektionens (Ei:s) beslut och meddela bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession. Till stöd för talan har regionen anfört samma omständigheter som hos Ei, med i huvudsak följande tillägg.

Ett sjukhus är en samhällsviktig funktion som behöver en robust elförsörjning, vilket är motivet till Västfastigheters ansökan om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession. Det överklagade beslutet innebär konkret att sjukhusets interna eldistributionsnät bryts upp i delar med olika ägare. Förutom att detta i sig förmodligen är unikt ger det olyckliga gränssnitt avseende ansvar för underhåll och felavhjälpanande åtgärder. Att bygga in denna typ av byråkrati är inte förenligt med hur man bygger upp en robust elförsörjning på ett sjukhus. Vid ett strömavbrott från Mölndal Energi Nät AB (MENAB) är de aktuella kablarna helt nödvändiga för att klara fortsatt drift av sjukhuset med egenproducerad reservkraft. Det är svårt att se samhällsnyttan med att MENAB ska äga del av kablar som MENAB vid ett sådant driftfall inte kan leverera el till. Sådana konsekvenser av ett lokalt nätbolags tolkning av ordet ”en” i paragrafens ”[...] vilka skiljs åt endast av en trafikled” lär inte ha varit lagstiftarens avsikt.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ger riktlinjer för att säkerställa driften på Sveriges sjukhus och Västfastigheter har som myndighet ansvar att säkerställa detta på sjukhusen i regionen. Västfastigheter har projekterat och uppfört en ny reservkraftsanläggning för att säkerställa sjukhusets drift vid långvarigt krisläge enligt MSB:s riktlinjer. Med detta som bakgrund är det beklagligt att MENAB överklagat med argument som är rent principiella och att Ei som myndighet har fattat beslut i enlighet med samma principiella linje. Detta trots att tillståndsprovning av de kablar ansökan gäller inte har någon praktisk påverkan på MENAB:s elnät, miljön eller annan part utan endast innebär en självklar samhällsnytta för att säkerställa elförsörjning på ett akutsjukhus.

För att påvisa att Västfastigheter inte har en isolerad syn på saken hänvisas till utredningen ”Moderna tillståndsprocesser för elnät” (SOU 2019:30). Utredningen kommer resultera i att regler om undantag från koncessionsplikt förenklas och möjligheter till undantag utökas. Det innebär att Ei får flexibilitet att lämna dispens från koncessionsplikt där samhällsnyttan är uppenbar, vilket Västfastigheter anser är helt tillämpligt i detta ärende.

DOMSKÄL

Partsställning

Västfastigheter, som angivits som sökande hos Ei, är ingen egen juridisk person utan en förvaltning inom Västra Götalandsregionen. Den ansökan som Ei har prövat i det överklagade beslutet får därför anses ha gjorts av Västra Götalandsregionen, företrädd av förvaltningen Västfastigheter. Samma sak gäller överklagandet av Ei:s beslut som mark- och miljödomstolen nu ska pröva i detta mål.

Prövningsramen

Eftersom Ei har bifallit ansökan såvitt avser ledningen mellan Mölndals sjukhus på fastigheten Sjukhuset 2, skifte 1, och parkeringshuset på fastighetens skifte 2 saknar domstolen skäl att ta upp den ledningen till prövning. Mark- och miljödomstolen har därmed enbart att pröva om förutsättningar för bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession föreligger för ledningarna mellan fastigheten [REDACTED] och de två skiftena på fastigheten [REDACTED].

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Ei har redogjort för tillämpliga bestämmelser i det överklagade beslutet.

I förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857), nedan IKN-förordningen, finns bestämmelser som anger undantagen från kravet på koncession. Bland annat anges det i 9 § att ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Vidare föreskrivs att detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled.

I förordningsmotiven anges tre grundkriterier som har varit vägledande för att bestämma vilka starkströmsledningar som ska vara undantagna från kravet på nätkoncession (se Fm 2007:1 s. 12 f.). Det första kriteriet är att ledningen eller ledningsnätet ska vara ett internt nät, det vill säga att innehavaren överför el för egen räkning. Det andra kriteriet är att det interna nätet inte får vara för utbrett och det tredje är att området, inom vilket det interna nätet förläggs, ska vara väl avgränsat. Dessa kriterier anses uppfyllda för samtliga ledningar och ledningsnät i förordningen varför de därmed är undantagna från koncessionskravet. En förutsättning för att ett internt nät ska vara undantagen från koncessionskravet är att det går att tolka in under något av de befintliga undantagen i förordningen. Vid en sådan tolkning är de tre kriterierna vägledande.

Det saknas närmare vägledning i praxis beträffande hur bestämmelsen i 9 § första stycket IKN-förordningen ska tolkas.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] får enligt domstolen anses utgöra skilda delar i ett och samma sjukhusområde. Utredningen i målet visar att de aktuella ledningarna mellan dessa områdesdelar skulle komma att korsa såväl Södra Ågatan, Göteborgsvägen och spårvägsspår som Mölndalsån och ett mindre grönområde i anslutning till ån. Sammantaget får detta enligt domstolen anses utgöra mer en vad som kan anses rymmas inom begreppet "en trafikled". Mot denna bakgrund saknas det enligt domstolen förutsättningar att betrakta ledningarna som undantagna från kravet på nätkoncession enligt 9 § första stycket IKN-förordningen. Detta stämmer enligt domstolen väl överens med vad som sägs i förordningsmotiven om att nätets utbredning och avgränsning har betydelse vid tolkning av undantagsbestämmelserna i förordningen. Vad regionen anfört i sitt överklagande och vad som i övrigt framkommit i målet utgör inte skäl för att göra någon annan bedömning. Ei:s beslut att neka undantag från kravet på nätkoncession var således riktigt i sak och överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 12 maj 2021

████████████████████

_____
I domstolens avgörande har deltagit rådmannen ██████████, ordförande, och tekniska rådet ██████████. Föredragande har varit tingsnotarien ██████████.

2021-100080-0004

NACKA TINGSRÄTT

Västfastigheter, Västra Götalandsregionen
Kontaktperson: [REDACTED]INKOM: 2021-01-14
MALNR: M 325-21
AKTBIL: 3

Bindande besked om undantaget från kravet på nätkoncession

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) meddelar följande bindande besked.

1. Ledningen mellan Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED] i Mölndal i Mölndals kommun, Västra Götalands län, enligt bifogad karta, bilaga 1, omfattas av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).
2. Ledningen mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] i Mölndal i Mölndals kommun, Västra Götalands län, enligt bifogad karta, bilaga 1, omfattas inte av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).
3. Ledningen mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED] i Mölndal i Mölndals kommun, Västra Götalands län, enligt bifogad karta, bilaga 1, omfattas inte av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).

Innehåll

1	Beskrivning av ärendet.....	3
2	Ei:s utredning.....	4
2.1	Tidigare meddelat beslut om bindande besked	4
2.2	Fastigheter.....	4
2.3	Ledningsnätet.....	6
2.4	Yttrande	6
2.5	Bemötande.....	7
2.5.1	Bakgrund	8
2.5.2	Placering	8
2.5.3	Angående en trafikled.....	9
2.5.4	Angående betydelsen av nätkoncession i tätort och att Ei:s beslut blir principiellt.....	9
2.5.5	Angående definitionen av område.....	10
2.5.6	Angående att placering av nödkraftdieslar inte är "inom området för institutionen"	10
2.5.7	Angående tänkt/påstått förläggningsdjup.....	11
2.5.8	Angående problem om att få klarhet om vilka ledningar som ligger och var som ett argument mot undantag	11
2.5.9	Angående att koncession ger säkrare elleveranser	11
3	Bestämmelser som ligger till grund för beslutet	11
4	Ei:s motivering till beslutet	12
	Hur man överklagar.....	16
	Bilagor.....	17
	Skickas till.....	17

1 Beskrivning av ärendet

Västfastigheter, Västra Götalandsregionen, 556736-6215, (Västfastigheter) har ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för planerade högspänningsledningar mellan fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] [REDACTED] och [REDACTED] samt mellan [REDACTED] och [REDACTED] i Mölndal i Mölndals kommun, Västra Götalands län enligt bifogad karta bilaga 1. Aktuella fastigheter framgår av översiktskarta fastigheter, bilaga 2.

Av ansökan framgår i huvudsak följande.

Västfastigheter har tagit beslut att utöka och bygga en ny reservkraftstation, för att kunna klara behovet för Mölndals sjukhus el försörjning vid spänningsbortfall av det yttre nätet. Detta då tillgänglig reservkraft inte räcker till fullt ut för att säkerställa verksamhetens kommande behov.

Västfastigheter som är ägare till fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] [REDACTED] har för avsikt att förlägga rör med högspänningsledning mellan olika fastigheter, med fastighetsbeteckningarna [REDACTED] och [REDACTED] [REDACTED] belägna i nära anslutning till varandra och endast åtskilda av en trafikled. Projektet omfattas också av en kortare kabelförläggning mellan fastighetsobjektet [REDACTED] och en mindre "ö" där parkeringshus för Mölndals sjukhus är beläget, denna ingår i samma fastighet.

Den nya placeringen av reservkraftstation är vald med hänsyn tagen till befintlig infrastruktur för tankningsmöjlighet och för att undvika buller till boende i området kring sjukhuset. Den del av rörtryckningen som befinner sig under trafikleden ligger på ett djup av 3 till 6 meter. Förläggningsdjupet är fördelaktigt då framtida projekteringar av grävda schakter, varhelst de utförs på trafikleden, inte behöver ta hänsyn till sjukhusets interna kabelnät. Mölndals sjukhus, som är en del av Sahlgrenska universitetssjukhuset, är en allmän institution som utgörs av flera byggnader där såväl vård som undervisning och forskning bedrivs. Sjukhusområdet skiljs åt av trafikled med gatunamnet Göteborgsvägen.

Ansökan avser undantag från kravet på koncessionsrätt avseende styrd borrhning för rör med högspänningsledning under Göteborgsvägen, för försörjning av reservkraft till allmäninstitutionen; Mölndals sjukhus. Ansökan görs med stöd av 9 § förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).

Samtliga berörda ledningsägare i det aktuella området har informerats och inga protester finns för förläggningen. Mölndals stad (Avdelning Trafik och projekt) har gett lägesgodkännande.

2 Ei:s utredning

2.1 Tidigare meddelat beslut om bindande besked

Ei beslutade den 26 juni 2017 att ledningarna inom fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] i Mölndals kommun omfattades av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (diariernr 2017-101692). Beslutet överklagades i mål nr M 4043-17 av Mölndal Energi Nät AB till mark- och miljödomstolen (diariernr 2017-102497).

Av domen framgår bl.a. att Ei medgav överklagandet då det genom detta framkommit nya omständigheter och begärde att mark- och miljödomstolen skulle återförvisa ärendet till Ei för vidare handläggning.

Mark- och miljödomstolen undanröjande det överklagade beslutet och återförvisade målet till Ei för fortsatt handläggning. I sina domskäl anförde domstolen att Mölndal Energi Nät AB som koncessionsinnehavare hade inte hörts under handläggningen hos Ei. Vid sådant förhållande och då såväl Ei som Mölndal Energi Nät AB hade begärt att ärendet skulle återförvisas ansåg domstolen att Ei:s beslut skulle undanröjas och målet återförvisas till Ei för fortsatt handläggning.

Västfastigheter återkallade därefter sin begäran om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för det aktuella ledningsnätet (diariernr 2017-102887).

2.2 Fastigheter

I komplettering till ansökan har Västfastigheter bifogat karta med aktuella fastighetsbeteckningar, bilaga 2. På den kartan framgår att den fastighet som i ansökan benämns [REDACTED] enligt aktuell karta är den stora delen där sjukhuset är beläget (fastigheten [REDACTED]) och den mindre delen där parkeringshuset är beläget (fastigheten [REDACTED]).

Ei har undersökt om fler fastigheter berörs än de som ledningarna sträcker sig till och från. Vid kontroll gentemot Lantmäteriets fastighetskarta och GIS-data ser planerad ledning från fastigheten [REDACTED] ut att korsa följande fastigheter;

██████████ ██████████ ██████████ ██████████ Först
därefter når den planerade ledningen ██████████

På Lantmäteriets hemsida <https://kso.etjanster.lantmateriet.se/#> har Ei på topografisk karta den 29 oktober 2020 noterat följande vägar som korsas av den planerade ledningen. Södra Ågatan, Göteborgsvägen på vardera sidan om spårväg, bilaga 3.

Ei har bitt Västfastigheter att yttra sig över fråga om mellanliggande fastigheter som har framfört i huvudsak följande.

Angående mellanliggande fastigheter till ██████████ och ██████████ och Västfastigheters uppfattning om dessa. Västfastigheter har som myndighet ansvar för att samtliga sjukhus i Västra Götalandsregionen har en robust försörjning. När det gäller ny reservkraftstation för Mölndals sjukhus har den projekterats och byggts på Västfastigheters fastighet. Platsen är noga projekterad och Västfastigheters bedömning har från start varit att Mölndals sjukhus som samhällsviktig institution omfattas av undantaget enligt 9 § i förordningen (2007:215).

På de fastighetsbeteckningar som räknas upp är trafikleden belägen och samtliga dessa ägs av Mölndals kommun. Under projekteringen hade Västfastigheter kontakt med kommunen om tänkt rörtryckning mellan ██████████ och ██████████ i syfte att säkerställa att inget hinder fanns för tänkt rörtryckning. Den 28 juni 2017 fick Västfastigheter lägesgodkännande för rörtryckningen av Mölndals kommun. Under projekteringen har det varit en icke fråga om trafikleden ligger på en eller flera fastigheter då det i praktiken inte spelar någon roll. Många av fastighetsbeteckningarna är sannolikt kvarlevor från förr och förmodligen är det enklare att låta dessa bero än att ombilda dem. I 9 § i förordningen finns inte heller någon koppling till antalet fastigheter som en trafikled befinner sig på. Västfastigheter ser därför inget hinder för att Ei godkänner ansökan på samma sätt som gjordes i beslut 26 juni 2017 då ingenting har förändrats i sak sedan dess.

2.3 Ledningsnätet

Ei konstaterar att det aktuella ledningsnätet, enligt karta i ansökan, består av ledningar med följande sträckningar:

- från fastigheten [REDACTED] till fastigheten [REDACTED],
- från fastigheten [REDACTED] till fastigheten [REDACTED] samt
- från fastigheten [REDACTED] till fastigheten [REDACTED]

2.4 Yttrande

Mölndal Energi Nät AB, 556509-4587 (Mölndal Energi Nät) som har nätkoncession i det aktuella området har beretts tillfälle att yttra sig över ansökan och har i huvudsak framfört följande.

Ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled. Ett viktigt nyckelord utifrån författning samt praxis är enligt Mölndal Energi Nät "en".

I det aktuella fallet handlar det om ledningar som skulle korsa följande objekt

- en lokalväg,
- en stadsmotorväg,
- två cykel- och gångbanor,
- en spårvagnslinje med all dess infrastruktur,
- Mölndalsån,
- Mölndals Energis 10 kV ledningar,
- Mölndals Energis fjärrvärmeledningar,
- Kommunala VA-ledningar samt
- fiberledningar.

I bifogad karta är bl.a. Göteborgsvägen söder och Göteborgsvägen norr, markerade.

Det som avses korsas med två relativt långa ledningar är inte "en trafikled" utan hjärtat i Mölndals infrastruktur som löper på båda sidor om Mölndalsån. För Mölndal Energi Nät som har en betydande del av nätet i tätort blir Ei:s beslut principiellt viktigt. Om undantag beviljas blir betydelsen av nätkoncession i tätort till stor del förändrad och därmed otydlig. Kontakt föreligger också med vår branschförening, Energiföretagen, och även de anser frågan vara principiellt viktig.

En intressant principiell fråga gäller definitionen av område och hur sammanhängande de ska vara. I detta fall avser Västfastigheter dra tre ledningar med en längd på ca 300-400 m i vårt koncessionsområde för att koppla ihop tre separerade områden.

Mölndal Energi Nätts uppfattning är att placeringen av nödkraftdieslar inte är "inom området för institutionen". Det handlar om en separat fastighet där Västfastigheter i samband med byggnation av ett nytt parkeringshus medvetet valt att placera sina nödkraftdieslar utanför institutionens område.

Mölndal Energi Nät ställer sig frågande till att det planerade förläggingsdjupet skulle vara ett argument för att bevilja avsteg från koncessionsrätt.

Konsekvens om undantag från koncession inte beviljas är snarare en fördel för såväl sökanden som för samhället i övrigt. Redan idag har marknadens aktörer, schakt- och rörtryckningsfirmor med flera, problem med att få klarhet i vilka ledningar som ligger var i marken.

Om koncessionshavaren äger kablar inom sitt koncessionsområde är det minskad risk för att åverkan uppstår på ledningar och därmed ökad leveranssäkerhet för samhället i stort. Att vända sig till koncessionshavaren gör det enklare för marknadens aktörer och ger därmed säkrare leveranser för de som är anslutna till elnätet.

Mölndal Energi Nät yrkar att ansökan om undantag från kravet på nätkoncession inte beviljas.

2.5 Bemötande

Västfastigheter har beretts tillfälle bemöta Mölndal Energi Nätts yttrande och har i huvudsak framfört följande.

Sammantaget anser Västfastigheter att ansökan omfattas av undantag från kravet på nätkoncession då samtliga villkor som anges i förordning anses vara uppfyllda. Mölndals Sjukhus är en institution. Mölndals sjukhusområde består av fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] vilka är belägna i anslutning till varandra, men avskilda av en trafikled. Fastigheterna används för samma verksamhet, är beroende av varandra och betraktas som ett sjukhusområde. Kabelnätet är internt, utbreder sig inte och har väldefinierade gränser.

Västfastigheter ser inte att Mölndal Energi Nät har angett några sakliga skäl till varför ansökan inte kan beviljas. Om ansökan inte beviljas blir konsekvensen att varje kabel med tillhörande rör förlagd på fastigheten [REDACTED] och [REDACTED] ägs av Västfastigheter och den del som går under trafikleden ägs av Mölndal Energi Nät. Följden av det blir flera olyckliga gränssnitt avseende ägande, ansvar och kostnader för t.ex. underhåll och felavhjälpande samt reglering av nyttjande- och manöverrätt.

2.5.1 Bakgrund

Bakgrunden till att Västfastigheter beslutat att bygga en ny reservkraftstation med utökad kapacitet vid Mölndals Sjukhus, som är en del av Sahlgrenska Universitetssjukhuset, är att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), rekommenderar Sveriges akutsjukhus att klara avbrott i elförsörjningen motsvarande 100 procent av sjukhusets maximala effektuttag eller mer med egen reservkraft. Befintlig reservkraftstation på Mölndals sjukhus har inte denna kapacitet idag och om en generator inte fungerar vid nätavbrott kommer sjukhuset få betydande problem med elförsörjningen vilket kan drabba patientsäkerheten. Därför har den nya reservkraftstationen stor betydelse för sjukhusets operativa förmåga vid krissituationer, men är även nödvändig för sjukhusets planerade framtida utveckling.

2.5.2 Placering

Mölndals sjukhusområde består av fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] vilka är belägna i anslutning till varandra men skiljs åt av en trafikled. Inom sjukhusområdet har projekteringen visat att bästa placeringen av en ny reservkraftstation är på Myrten 1. Detta med hänsyn tagen till disponibel markyta, infrastruktur för tankningsmöjlighet av diesel och för att inte buller ska störa patienter och boende i området.

Det är mycket viktigt att all projektering som utförs av olika aktörer avseende kablage, VA, fjärrvärme etc. i mark blir optimal och att lägen dokumenteras exakt. Västfastigheter har projekterat lägena på de kabelrör som med styrd borrhning är förlagda mellan fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED]. Underlagen har via ledningskollen.se skickats ut på remiss till samtliga ledningsägare av media i mark och ingen av dessa har meddelat hinder för utförandet. Med sina kontrollanter har de även varit delaktiga under och efter arbetets utförande. Västfastigheter har haft ett möte med Mölndals kommun som godkänt lägen. Med Mölndal Energi Nät har Västfastigheter haft flera möten eftersom de ska ansluta sitt eget kabelnät till den nya reservkraftstationen. Västfastigheters intryck från möten med Mölndal Energi

Nät är att det finns förståelse för placering, teknik och lägen men att Mölndal Energi Nät anser sett ur ett principiellt perspektiv att ansökan inte ska beviljas.

2.5.3 Angående en trafikled

Västfastigheters bedömning är att en trafikled inte enbart är att likställa med enskilda gator eller filer, m.m. utan att den lika gärna kan ses som ett kluster av olika sammanhållande kommunikationstråk för människor och olika typer av fordon. Västfastigheters uppfattning är att lagstiftaren använt trafikled som samlingsnamn eftersom det håller öppet alla de delar som kan ingå i en sådan. Till exempel allmän väg, G/C banor, motortrafikled, spårväg, järnväg, tunnelbana, kanal etc. I tal/skrift blir då benämningen "en trafikled". Västfastigheter anser att lagstiftarens avsikt med skrivningen "...vilka skiljs åt endast av en trafikled" är att det förutom trafikled inte får finnas ytterligare fastighet/er som det interna kabelnätet också måste passera innan man når sin egen fastighet. Nätet blir i sådant fall inte "internt" och kan försvåra för lokalt nätbolag att projektera sitt kabelnät.

Att Mölndal Energi Nät bryter ner trafikleden i delar som om det vore fastigheter anser Västfastigheter är felaktigt. I sitt yttrande räknar Mölndal Energi Nät upp G/C banor, vägbanor, spårväg etc. som ingår i trafikleden och menar att respektive del ska räknas och att det då blir fler än "en" trafikled. Någon stadsmotorväg kommer inte att korsas och vad Mölndal Energi Näts uppräknade av el-, fjärrvärme- och VA ledningar har för relevans i begreppet "en trafikled" förstår inte Västfastigheter eftersom dessa knappast kan anses utgöra trafikleder, tillsammans eller var för sig. Det må så vara att den aktuella trafikleden är hjärtat i Mölndals infrastruktur men påståendet är irrelevant vid tolkningen av själva begreppet trafikled.

2.5.4 Angående betydelsen av nätkoncession i tätort och att Ei:s beslut blir principiellt

Förordningen är tydlig med att ett antal undantag får göras från nätkoncession, vilket gör Mölndal Energi Näts uppfattning irrelevant i sammanhanget. Västfastigheter delar uppfattningen att frågan är principiell eftersom en ägare av ett internt nät måste kunna känna sig trygg i att lagstadgad rätt till att bygga och använda nät utan nätkoncession inom ett område för allmän institution inte inskränks genom ovidkommande hänsyn.

2.5.5 Angående definitionen av område

Västfastigheter förstår inte vad längden på ledningarna har med sakfrågan att göra. Rörtryckning har utförts från [REDACTED] i två riktningar till [REDACTED] så att kablar kostnadseffektivt och strategiskt kan anslutas till sjukhusets transformatorstationer för optimal driftkontinuitet. Västfastigheter bifogar exakt sträckning och längd av rörtryckningen mellan fastigheterna som information enligt följande:

Längd rörtryckning –Mölndals sjukhus

Enligt bilagd karta planerade ledningar bilaga 1, längd rörtryckning –Mölndals sjukhus, framgår från och till punkterna följande platser:

- Mellan fastigheterna [REDACTED] och en mindre ö där parkeringshus är placerat (A) ca 193 m,
- Mellan fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] ca 81 m,
- Ledning mellan fastigheten [REDACTED] och en mindre ö där parkeringshus är [REDACTED] vilken ingår i samma fastighet ca 9 m.

Västfastigheter anser att Mölndal Energi Nät påstår felaktigt att Västfastigheter kopplar ihop "tre separerade områden." Vid projekteringen ansågs det praktiskt att avsluta rörtryckningen från [REDACTED] i en draggrop vid gräsmattan bredvid parkeringshuset för att sedan gå vidare in till sjukhusområdet, Västfastigheter kopplar m.a.o. inte ihop tre områden. Västfastigheter vill förtydliga att sjukhusområdet och parkeringshuset ingår i samma fastighet [REDACTED] och att Vänortsgatan utgör in- och utfartsväg till Mölndals sjukhus huvudentré och akutintag samt till sjukhusets parkeringshus. Parkeringshuset används frekvent av personal, patienter och besökande och är en förutsättning för att verksamheten på Mölndals sjukhus ska fungera.

2.5.6 Angående att placering av nödkraftdieslar inte är "Inom området för institutionen"

För att verksamheten ska kunna bedrivas på Mölndals sjukhus måste institutionens infrastruktur fungera och därmed är fastigheterna beroende av varandra och ska betraktas som ett sjukhusområde. Med Mölndal Energi Näts argumentation "medvetet valt att placera sina nödkraftdieslar utanför institutionens område" ställer Västfastigheter sig frågan hur Mölndal Energi Nät tänker sig en fortsatt verksamhet på Mölndals sjukhus som uppfyller grundläggande patientsäkerhet. MSB rekommendationer för ett akutsjukhus är att det ska klara av ett avbrott i elförsörjningen till 100 % med egen reservkraft, detta

klarar inte sjukhuset idag. Den nya reservkraftstationen och det interna kabelnätet har därför stor betydelse för sjukhusets operativa förmåga i krissituationer, men är också nödvändig för sjukhusets framtida utveckling i Mölndals kommun.

2.5.7 Angående tänkt/påstått förläggningsdjup

Angående förläggningsdjup anser Västfastigheter att Mölndal Energi Nät har rätt i sak, skrivningen avseende förläggningsdjupet ska endast ses som en kommentar att det är osannolikt att utförd rörtryckning hindrar framtida projektering vid grävning.

2.5.8 Angående problem om att få klarhet om vilka ledningar som ligger och var som ett argument mot undantag

Västfastigheter hade inte problem vid aktuell projektering, det finns idag ett vedertaget arbetsförfarande med informationsinhämtning och godkännande av ledningsägare inom tänkt arbetsområde genom Ledningskollen.se.

2.5.9 Angående att koncession ger säkrare elleveranser

Att Mölndal Energi Nät äger kablar inom sitt koncessionsområde är lagstadgat. Västfastigheter ser däremot inte att det finns något stöd i lagen att en nätägare har rätt att äga kablar i ett internt nät som utgår från Västfastigheters ställverksdel i mottagningsstationen till sjukhusets transformatorstationer belägna inom sjukhuset. Att sjukhusets interna nät får en minskad risk för åverkan och ökad leveranssäkerhet genom att Mölndal Energi Nät skulle äga dessa är ett irrelevant påstående.

3 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Ellagen (1997:857)

En elektrisk starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession) (2 kap. 1 §).

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 §. Ei ska i det enskilda fallet, efter ansökan av den som avser att bygga eller som använder en elektrisk starkströmsledning, lämna ett bindande besked om huruvida ledningen omfattas av undantag från koncessionsplikten. (2 kap. 4 §).

Förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen

1 denna förordning finns bestämmelser om undantag från kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen. (1 §).

Med internt nät avses en eller flera starkströmsledningar som innehavaren använder för överföring av el för egen räkning. (2 §).

Ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled. Med institution avses en eller flera byggnader där vård, undervisning, forskning eller liknande verksamhet bedrivs. (9 §).

4 Ei:s motivering till beslutet

Västfastigheter har ansökt om bindande besked om undantag från kravet om nätkoncession för starkströmsledningar som de planerar att anlägga mellan fastigheterna [REDACTED], [REDACTED] mellan fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] samt mellan fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] i Mölndal i Mölndals kommun, Västra Götalands län. Syftet med ledningsnätet är att utöka och bygga en ny reservkraftstation, för att kunna klara behovet för Mölndals sjukhus elförsörjning vid spänningsbortfall av det yttre nätet. Detta då tillgänglig reservkraft inte räcker till fullt ut för att säkerställa verksamhetens kommande behov. Ei har i beredningen av ärendet gått igenom vad sökanden Västfastigheter har inkommit med till myndigheten och vad berörd områdeskoncessionshavare Mölndal Energi Nät har framfört.

Vad gäller det som Västfastigheter har fört fram, angående Ei:s tidigare beslut (diariernr 2017-101692) som efter överklagan återförvisades av domstolen till Ei men som till sist återkallades av Västfastigheter, om att de inte ser något hinder för att Ei godkänner ansökan på samma sätt som gjordes i beslut 26 juni 2017, vill Ei påtala följande. Av mark- och miljödomstolens dom till det överklagade beslutet (mål nr M 4043-17) framgår bl.a. att Ei medgav Mölndal Energi Nät's överklagande då det genom detta hade framkommit nya omständigheter och begärde att mark- och miljödomstolen skulle återförvisa ärendet till Ei för vidare handläggning. Efter att ärendet hade återförvisats blev dessa nya omständigheter inte prövade av Ei då Västfastigheter återkallade sin ansökan. I aktuell ansökan gör Ei en oberoende och objektiv prövning utifrån alla kända fakta i ärendet.

I förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857), härefter förordningen, finns bestämmelser som anger undantagen från kravet på koncession. I förordningsmotiven (Fm 2007:1 s. 12 f) anges tre grundkriterier som har varit vägledande för att bestämma vilka starkströmsledningar som ska vara undantagna från kravet på nätkoncession.

Det första kriteriet är att ledningsnätet ska vara internt, det vill säga att innehavaren överför el för egen räkning. Det andra kriteriet att nätet inte ska ha en alltför stor utbredning, är för att motverka för stora interna nät som kan innebära svårigheter för koncessionshavaren att bygga ut sitt nät på ett rationellt sätt (jfr Fm 2007:1 s. 12). Det sista kriteriet att området ska vara väl avgränsat är att det ska vara lätt att fastställa områdets belägenhet och utbredning. Det ska vara lätt att kunna konstatera var gränsen mellan området och övrig mark går. Dessa kriterier anses uppfyllda för samtliga ledningar och ledningsnät i förordningen varför de därmed är undantagna från koncessionskravet. De tre kriterierna är därför inte rekvisit som ska tillämpas i det enskilda fallet om det av förordningens lydelse klart framgår att en ledning omfattas av ett visst undantag. En förutsättning för att ett ledningsnät ska vara undantagen från koncessionskravet är därför att den går att tolka in under något av de befintliga undantagen i förordningen. Vid en sådan tolkning är de tre kriterierna vägledande.

Den centrala frågan i aktuell ansökan om undantag från kravet på nätkoncession är om aktuella starkströmsledningarna enligt ansökan omfattas av undantaget i 9 § förordningen.

Enligt 9 § i förordningen behövs inte koncession för en starkströmsledning på ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution. Detsamma gäller mellan delar av sådant området, vilka skiljs åt endast av trafikled. Med institution avses en eller flera byggnader där vård, undervisning, forskning eller liknande verksamhet bedrivs.

Det aktuella ledningsnätet för ansökan omfattar fastigheterna [REDACTED] där; Mölndals sjukhus allmänna institutionen, är belägen som är en del av Sahlgrenska universitet, fastigheten [REDACTED] där parkeringshus för Mölndals sjukhus är beläget samt fastigheten [REDACTED] där reservkraftstation för placering av nödkraftdieslar planeras. Projekteringen har visat att bästa placeringen av en ny reservkraftstation är på [REDACTED]. Detta med hänsyn tagen till disponibel markyta, infrastruktur för tankningsmöjlighet av diesel och för att inte buller ska störa patienter och boende i området. Västfastigheter som äger fastigheterna avser att bygga de aktuella starkströmsledningarna.

Mölndal Energi Nät anser utifrån författning samt praxis att ett viktigt nyckelord är "en". I det aktuella fallet handlar det om ledningar som skulle korsa följande objekt; en lokalväg, en stadsmotorväg, två cykel- och gångbanor, en spårvagnslinje med all dess infrastruktur, Mölndalsån, Mölndals Energi Elnäts 10 kV ledningar,

Mölnbals Energis fjärrvärmeledningar, kommunala VA-ledningar samt fiberledningar. Det som avses korsas med två relativt långa ledningar är inte "en trafikled" utan hjärtat i Mölnbals infrastruktur som löper på båda sidor om Mölnbalsån. Vidare anser Mölnbals Energi Nät att en intressant principiell fråga gäller definitionen av område och hur sammanhängande de ska vara. I detta fall avser Västfastigheter dra tre ledningar med en längd på ca 300-400 m i Mölnbals Energi Elnäts koncessionsområde för att koppla ihop tre separerade områden. Mölnbals Energi Näts uppfattning är att placeringen av nödkraftdieslar inte är "inom området för institutionen".

Västfastigheter anser att en trafikled inte enbart är att likställa med enskilda gator eller filer, m.m. utan att den lika gärna kan ses som ett kluster av olika sammanhållande kommunikationstråk för människor och olika typer av fordon. Västfastigheters uppfattning är att lagstiftaren använt trafikled som samlingsnamn eftersom det håller öppet alla de delar som kan ingå i en sådan. Till exempel allmän väg, G/C banor, motortrafikled, spårväg, järnväg, tunnelbana, kanal etc. I tal/skrift blir då benämningen "en trafikled". Någon stadsmotorväg kommer inte att korsas och vad Mölnbals Energi Näts uppräknings av el-, fjärrvärme- och VA ledningar har för relevans i begreppet "en trafikled" förstår inte Västfastigheter eftersom dessa knappast kan anses utgöra trafikleder, tillsammans eller var för sig. Det må så vara att den aktuella trafikleden är hjärtat i Mölnbals infrastruktur men påståendet är irrelevant vid tolkningen av själva begreppet trafikled. Västfastigheter förstår inte vad längden på ledningarna har med sakfrågan att göra. Rörtryckning har utförts från [REDACTED] i två riktningar till Sjukhuset 2 så att kablar kostnadseffektivt och strategiskt kan anslutas till sjukhusets transformatorstationer för optimal driftkontinuitet.

Ei gör följande bedömning

Med institution avses en eller flera byggnader där vård, undervisning, forskning eller liknande verksamhet bedrivs. Bland vårdinstitutioner märks främst sjukhus som i detta fall Mölnbals sjukhus. Det behövs inte koncession för en starkströmsledning på ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution. Desamma gäller mellan delar av sådant området, vilka skiljs åt endast av trafikled.

Med utgångspunkt i 9 § i förordningen delar Ei inte Västfastigheters bedömning att en trafikled inte enbart är att likställa med enskilda gator eller filer, m.m. utan att den lika gärna kan ses som ett kluster av olika sammanhållande kommunikationstråk för människor och olika typer av fordon.

Kriterierna i förordningsmotiven är inte rekvisit som ska tillämpas i det enskilda fallet om det av förordningens lydelse klart framgår att en ledning omfattas av ett visst undantag. Bedömningen om undantaget från kravet om nätkoncession omfattas av 9 § i förordningen.

Ei konstaterar att i det fallet om de enskilda vägarna inte fanns mellan de fastigheter som enligt ansökan tillhör Västfastigheter skulle fråga komma upp om detta område är inom den allmänna institutionen dvs sjukhusområdet. Det finns inte några fakta i ärendet som talar för att de mellanliggande fastigheterna som idag belastas av de enskilda vägarna skulle tillhöra och ingå i sjukhusområdet. Tvärtom har Västfastigheter förklarat att de fastigheter som finns i det aktuella området och som inte tillhör Västfastigheter i stället tillhör kommunen. Ei konstaterar endast detta vilket här inte behöver utgöra grund för bedömningen om undantag från kravet på nätkoncession eftersom det av förordningens lydelse i 9 § klart framgår i det aktuella ärendet vad som omfattas av undantaget och vad som inte omfattas av undantaget.

Angående ledning mellan Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED]

Ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Nätet är internt då överföringen ska ske för egen räkning. Parkeringshuset är en byggnad som används för parkering av personal, patienter och besökande till sjukhuset och är en förutsättning för att verksamheten på sjukhuset ska fungera. Parkeringshuset bedöms vara beläget inom området för en allmän institution, Mölndals sjukhusområde, och åtskiljs endast av en trafikled, Vänortsgatan, som är en in- och utfartsväg till Mölndals sjukhus huvudentré och akutintag samt till sjukhusets parkeringshus. Ledningen mellan Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED] omfattas därför av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Angående ledning mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED]

Ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Det samma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled. Nätet är internt då överföringen ska ske för egen räkning. Ei konstaterar att ledningen mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] korsar Södra Ågatan, Göteborgsvägen på vardera sidan om spårväg som också korsas.

Eftersom ledningen passerar mer än en trafikled omfattas den inte av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Angående ledning mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED]

Ett internt nät inom området för en allmän eller enskild institution får byggas och användas utan nätkoncession. Det samma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled. Nätet är internt då överföringen ska ske för egen räkning. Ei konstaterar att ledningen mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] korsar Södra Ågatan, Göteborgsvägen på vardera sidan om spårväg som också korsas. Eftersom ledningen passerar mer än en trafikled omfattas den inte av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Mot bakgrund av ovanstående anser Ei att

ledningen mellan Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED] omfattas av undantaget i 9 § förordningen om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen,

ledningen mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och Mölndals sjukhus på fastigheten [REDACTED] omfattas inte av undantaget i 9 § förordningen om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen,

ledningen mellan reservkraftstation på fastigheten [REDACTED] och parkeringshuset på fastigheten [REDACTED] omfattas inte av undantaget i 9 § förordningen om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Hur man överklagar

Information om hur man överklagar finns i bilaga 4.

Detta beslut har fattats av juristen [REDACTED]. Fördragande var juristen [REDACTED]

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilagor

1. Karta planerade ledningar.
2. Översiktskarta fastigheter.
3. Topografisk karta Lantmäteriet.
4. Så här gör du för att överklaga beslutet (till mark- och miljödomstol).

Skickas till

Västfastigheter, Västra Götalandsregionen

Kontaktperson: [REDACTED]
[REDACTED]

Möln dal Energi Nät AB
[REDACTED]

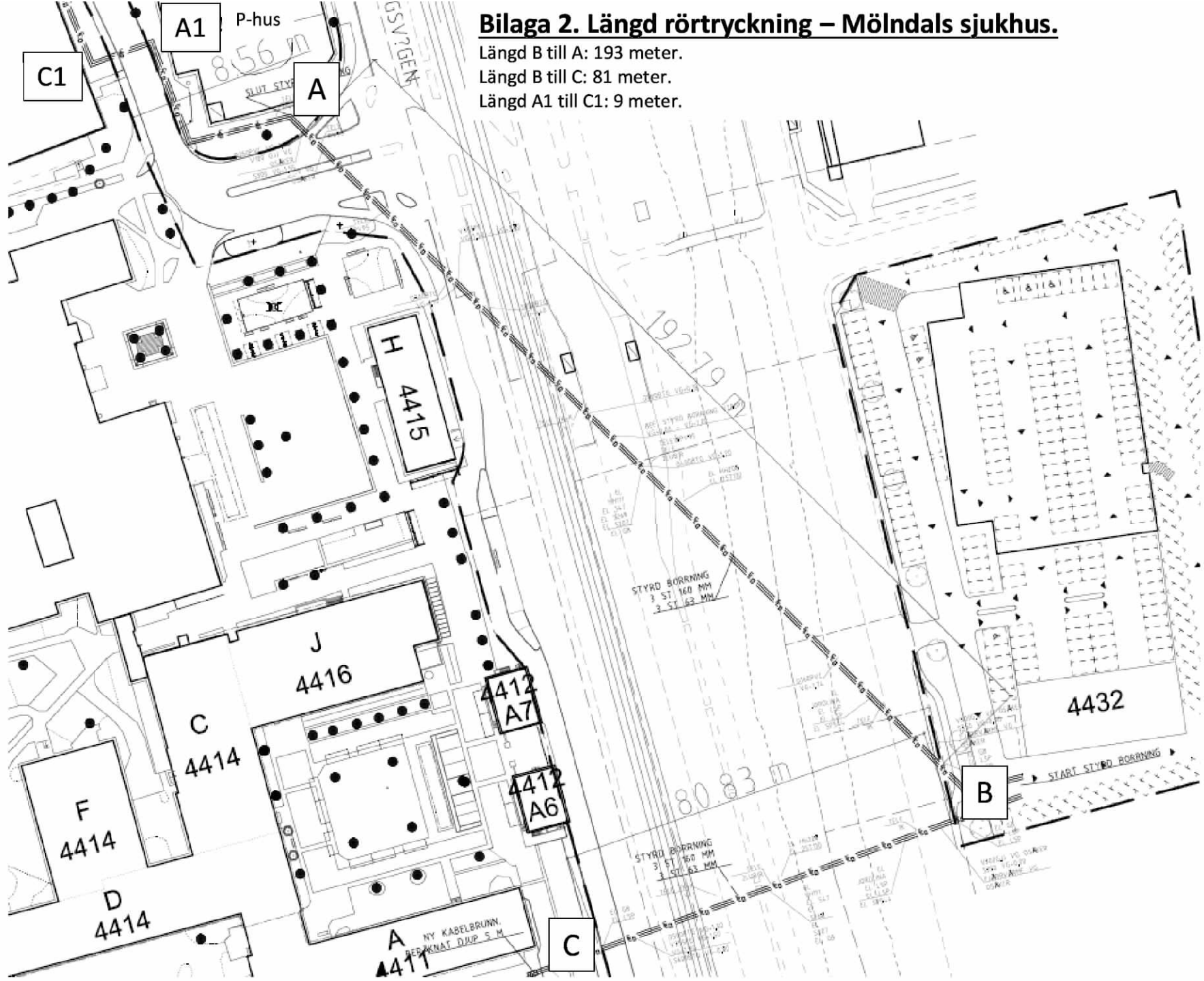

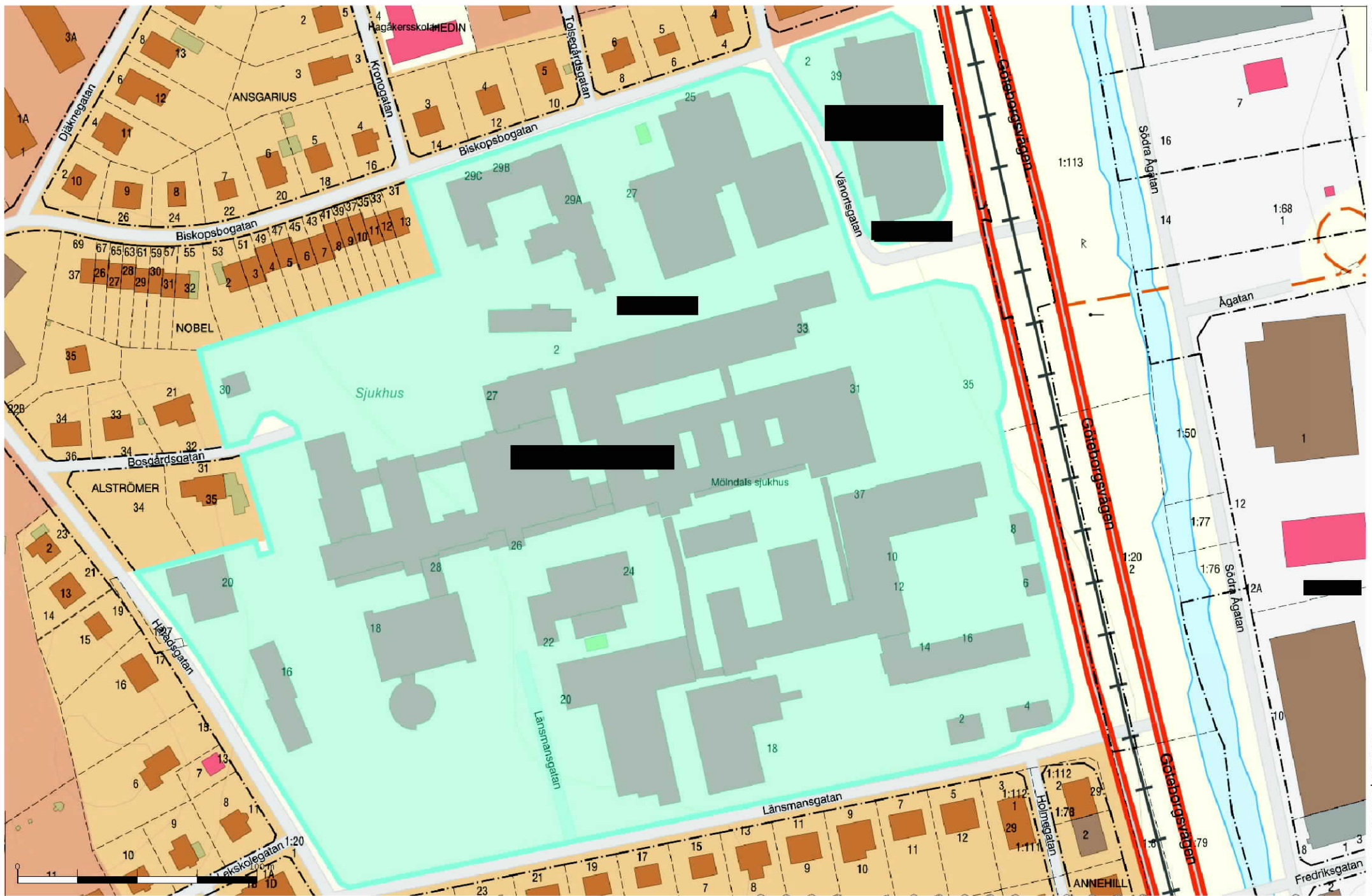
Bilaga 2. Längd rörtryckning – Mölndals sjukhus.

Längd B till A: 193 meter.

Längd B till C: 81 meter.

Längd A1 till C1: 9 meter.

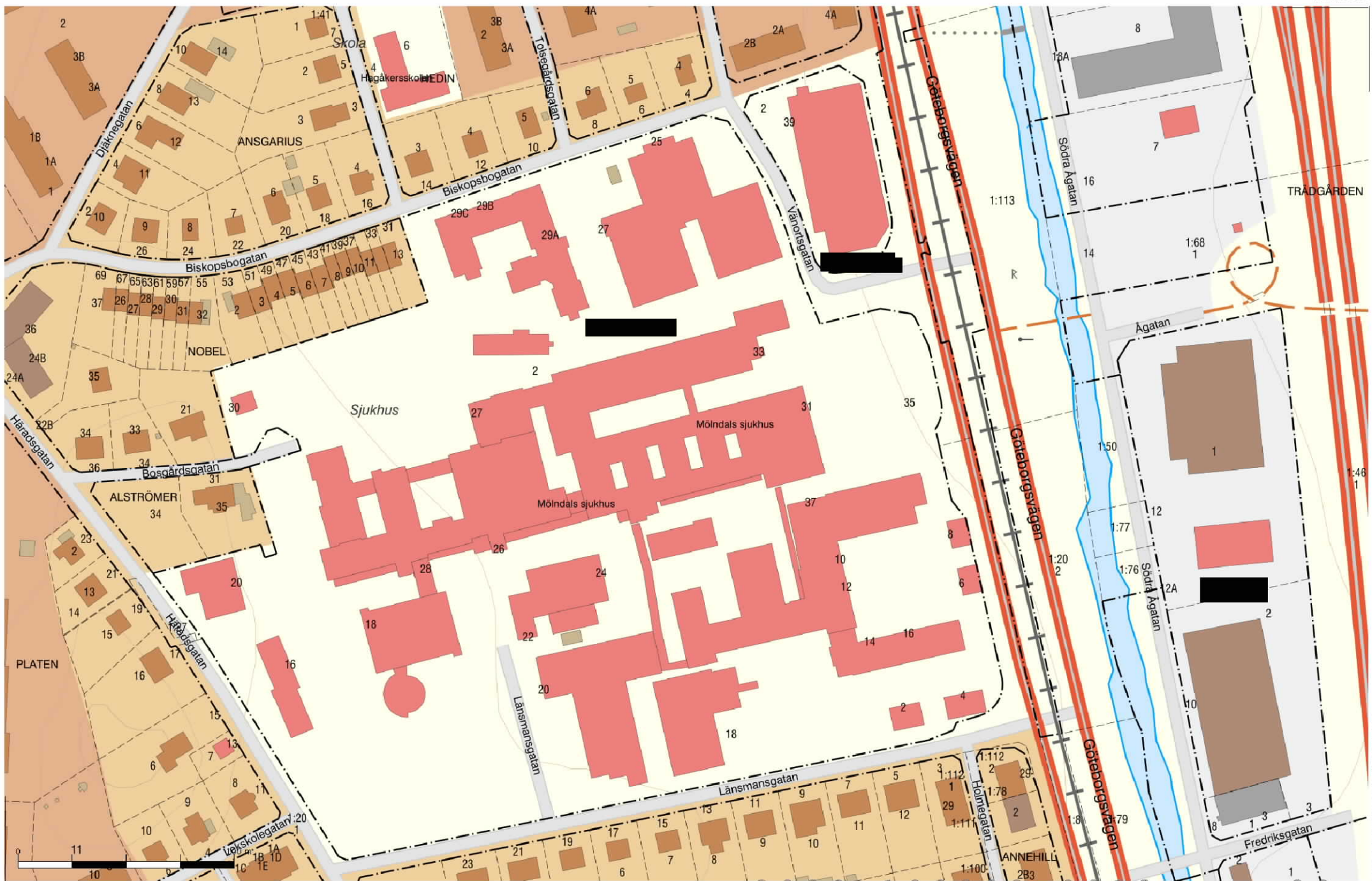

Tänk på att gränserna i kartan inte alltid stämmer överens med verkligheten och de är inte juridiskt gällande. © Lantmäteriet

2020-10-08

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent aviseras domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.